

1298-1298- OFP - Acta Capitulum Generalium apud Methim Celebrati

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.
Acta capituli generalis apud Methim
celebrati anno Domini · M° · CC° · nonagesimo · VIII° ·

Confirmamus has constitutiones. In capitulo de electione prioris conventualis. ubi dicitur. si vero mortuo priore vel amoto. post illud. nisi aliter ordinaverit. addatur. quod si predicti tres non concordaverint. duorum sententia ad providendum sive de uno ipsorum trium. sive de aliquo conventuali alio; prevalebit. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. De sancto Wenceslao martyre fiat festum trium lectionum in vigilia s. Michaelis. et annotetur in ordinario et calendario locis suis. Et hec habet · iii · capitula.

Approbamus has. In capitulo de domibus concedendis. ubi dicitur. mediocres domos et humiles habeant fratres nostri. deleatur totum quod sequitur usque ibi. nec fiant in domibus nostris curiositates. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. De nativitate beati Iohannis Baptiste. et beatis apostolis Petro et Paulo. ac de beata Maria Magdalena. fiat festum totum duplex. et magister ordinis curet de sequenciis providere. et illud quod continetur in · vi · lectione de beata Maria Magdalena. translatum est autem corpus. etc. deleatur usque in finem. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. De beato Nycholao fiat festum duplex. Et hec habet · ii · capitula.

Inchoamus. quod provincia Hispanie dividatur. et dividimus eam in duas. ita quod Castella. Legio. Gallecia et Portugallia; sint una provincia et vocetur provincia Hispanie. et teneat primum locum a dextris. Aragonia vero et Cathalonia et Navarra; sint alia provincia et vocetur provincia Aragonie. et teneat locum in dextro choro immediate post provinciam Grecie.

Item hanc. Quod provincia Polonie dividatur. et dividimus ipsam in duas. ita quod Polonia sit una provincia. et vocetur provincia Polonie. et teneat locum in dextro choro. immediate post provinciam Theotonie. Boemia vero et Moravia; sint alia provincia et vocetur provincia Boemie. et teneat locum in choro sinistro immediate post provinciam Terre sancte.

Item hanc. In capitulo de electione magistri. ubi dicitur. quod Parisiensis; provincialibus Hispanie. Theotonie. Anglie. Dacie. addatur. Aragonie.

Item hanc. In eodem capitulo. ubi dicitur. Bononiensis vero Ungarie. Romane provincie. regni Sicilie. Polonie. Grecie. Terre sancte. addatur. et Boemie.

Item hanc. In capitulo de electione diffinitorum capituli generalis et provincialis. ubi dicitur. Grecie et Ierosolimitane. addatur. Aragonie et Boemie.

Item hanc. In eodem capitulo. ubi dicitur. statuimus. ut per duos annos in dictarum · xiii · provinciarum capitulis. Deleatur · xiii · et dicatur · xv ·

Item hanc. In capitulo de capitulo generali. ubi dicitur. predicti · xiii · provinciarum diffinitores duobus annis. et · xiii · provinciales. deleatur · xiii · et dicatur · xv ·

Item hanc. In capitulo de studentibus. ubi dicitur. tres fratres tantum Parisius mittantur ad studium de provincia. addatur. exceptis provinciis Hispanie. Polonie. Grecie. Terre sancte. Aragonie et Boemie. de quarum qualibet duo tantum mittantur.

Item hanc. In eodem capitulo. ubi dicitur. quod quilibet provincialis potestatem habeat mittendi duos fratres ydoneos ad studium. addatur. exceptis provinciis Hispanie. Polonie. Grecie. Terre sancte. Aragonie. Boemie. de quarum qualibet possint mittere unum tantum.

Item hanc. In capitulo de graviore culpa. ubi dicitur. si quis autem quod deus avertat. in peccatum carnis lapsus fuerit. deleatur quod sequitur usque ibi. si quis tale quid extra monasterium commiserit. et dicatur sic. carcerali custodie mancipetur.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis post illud. ad tres antiquiores secundum predictam formam confirmatio pertinebit. addatur. Si autem magistrum mori vel amoveri contigerit. antequam electio ad ipsum perveniat. seu confirmatio ad electum. in hoc casu tantum confirmatio ad vicarium pertinebit.

Item hanc. In capitulo de electione magistri. post illud. et confirmationibus priorum provincialium quando de suis provinciis assumuntur. addatur. nisi forte antequam electio ad magistrum perveniat. seu confirmatio ad electum; magistrum mori et amoveri contigerit. prout in capitulo de electione prioris provincialis superius continetur.

Item hanc. In capitulo de electione diffinitorum capituli generalis et provincialis. post illud. cui socius competens a priore provinciali et diffinitoribus assignetur. addatur. qui tamen non fuerit immediate precedentis generalis capituli diffinitor.

Item hanc. De sancto Ludovico confessore. fiat festum simplex · viii · kalendas septembris. et magister ordinis curet de officio providere. et annotetur in ordinario et calendario locis suis.

Istesuntinhibiciones.

Inhibemus districte fratribus universis. ne inter se faciant confederaciones. iuraciones. fidei prestationes. litterarum cauciones seu quaslibet obligaciones super mutuis favoribus et simultatibus quibuscumque. et si que facte sunt; dampnamus. cassamus. ac fore decernimus irritas et inanes. prohibentes easdem aliquatenus observari. Eadem insuper districtione iniungimus prioribus provincialibus et eorum vicariis. ut in suis visitacionibus super hiis diligenter inquirant. et transgressores acrius punientes; ipsos omni honore. gradu. officio et aliis graciis ordinis privent. donec per generale capitulum vel magistrum ordinis; fuerint restituti.

Item. Inhibemus districte. ne aliquis frater apud quamcumque personam extra nostrum ordinem constitutam. sine prelati sui licencia. sub quocumque titulo vel nomine; pecuniam deponat aut depositam teneat. et nisi infra mensem secundum arbitrium sui prelati de ea ordinaverit; ipsa penitus sit privatus. et pertineat ad conventum de quo est. et ipse tamquam proprietarius puniatur.

Item. Districte iniungimus. quod ordinacio immediate precedentis capituli. de provisione vestium et necessitatibus infirmorum; diligencius observetur. et priores qui in hoc notabiliter negligentes fuerint; severius puniantur. et per priores provinciales seu eorum vicarios. vel per diffinitores provincialis capituli a suis officiis absolvantur in penam. et priores provinciales teneantur super hoc adhibere diligenciam. sub pena eis in generali capitulo infligenda1.

Item. Ne conventus per diutinam priorum absenciam debito regimine defraudentur; volumus et ordinamus. quod iidem priores non fiant vicarii vel inquisitores. nec alia eis committantur officia. per que oporteat eos a suis conventibus absentare. et si de aliquibus secus factum est; ab altero officio absolvantur.

Item. Iniungimus prioribus et eorum loca tenentibus. quod constituciones de non equitando et de ieiunio · vi · ferie et pena pro fractione silentii; faciant diligencius observari.

Item. Priores provinciales in suis provincialibus capitulis fratres moneant et inducant. ut vadant ad gentes pro earum conversione et dilatacione fidei christiane. et si quos solide religionis et alias ad hoc ydoneos invenerint; eos licencient. et cum literis suis mittant. et quid circa hoc egerint; magistro ordinis studeant intimare2.

Item. Ut ea que in generalibus et provincialibus capitulis ordinata fuerint. melius observentur; iniungimus prioribus et eorum vices gerentibus. quod admoniciones capituli generalis et provincialis immediate precedentis. ad minus semel in mense coram fratribus in mensa legi faciant; et diligencius puniant transgressores.

Item. Cum plures querimonie per aliquos religiosos contra fratres nostri ordinis in Romana curia deponantur. ordinamus. quod priores provinciales in suis provinciis inquirant et inquiri faciant de iniuriis nostro ordini illatis a ceteris religiosis quibuscumque contra privilegia et libertates nostras. et quas diligenti examinatione prehabita. certas et manifestas invenerint; nunciare procuratori ordinis non obmittant.

Item. Cum dominus papa in · vi · libro decretalium decreverit3. quod religiosi mendicantes nova loca non recipiant. nec recepta mutant absque sedis apostolice licencia speciali; inhibemus districtius. ne aliquis frater pro huiusmodi licencia ad dictam sedem accedat. vel quomodolibet procuret; magistro ordinis inconsulto.

Iste sunt ordinaciones.

Ordinamus. quod fratres in monasteriis sororum continue et per modum collegii sub regimine et cura sui specialis prioris residentes. sicut in sancto Sixto et in Pruliano. et in aliis consimilibus locis. non pertineant ad conventum alium nisi solum quantum ad suffragia. et de eorum tam libris quam aliis rebus prior provincialis post eorum obitum; ius habeat ordinandi.

Item. In festo sancti Ambrosii. quando tempore paschali evenerit; dicatur in primis vesperis super psalmos antiphona. iste sanctus digne etc. cum alleluia. et responsorium. de ore prudentis etc. et hoc idem in ordinario annotetur.

Iste sunt penitencie.

Omnnes. qui venerunt ad capitulum generale sine licencia. denunciamus privatos omni voce per biennium; et iniungimus eis tres dies in pane et aqua.

Item. Omnibus. qui sine licencia prevenerunt tempus intrandi capitulum; iniungimus tres dies in pane et aqua.

Iste sunt absoluciones.

Absolvimus priorem provincialem Ungarie.

Item. Absolvimus priores conventuales Francie. Ruppellensem. Senomanensem (!) etc. Et isti non assumantur in eadem provincia et conventibus ad eadem officia isto anno.

Hec sunt suffragia provivis.

Pro sanctissimo patre nostro domino papa et bono statu universalis ecclesie; quilibet sacerdos · x · missas et quilibet conventus etc.

Ista sunt suffragia pro mortuis.

Pro domino fratre Hugone de Belonio (!) quondam Hostiensi ac Velletrensi episcopo cardinali et primo sancte Sabine tit. presbytero cardinali; quilibet sacerdos · iii · missas etc.1.

Summa pro vivis · lix · et quilibet conventus · xiii · Pro mortuis · xiii · et quilibet conventus unam.

Committimus magistro ordinis ordinationem studii Parisiensis et aliorum studiorum generalium. ut ipse de magistris et bacallariis ordinet et disponat; prout utilitati ordinis et profectui viderit expedire.

Item Volumus et iniungimus. quod diffinitores et socii capituli generalis presentis et futuri anni. in eundo et redeundo. deducantur de conventu ad conventum; prout hactenus extitit observatum.

Sententias iudicum approbamus.

Letania more solito dicatur in profestis diebus. et post oracionem. ineffabilem; addatur. oracio pro ecclesia. ecclesie tue etc.

Sequens generale capitulum assignamus apud Massiliam in provincia Provincie; et diffinitores veniant ad locum capituli dominica infra octavas ascensionis.

Nullus autem frater alius. eciam si licenciam habeat. locum capituli intret; ante · vi · feriam vigiliam penthecosten precedentem.

Hec oracio non fuit recepta per magistrum ordinis et diffinitores. licet per Boemos fuerit oblata.

Deus qui beati Wencezlay nobilitatem in meliorem mutasti dignitatem. et eum per martirii palmam. ad celestem perduxisti gloriam; eius precibus nos quesumus ab omni adversitate libera; et eterne beatitudinis concede perfrui gloria; per dominum.

In festo beati Wenceslai martiris. ex gestis eius.

Lectio · ia · Sanctus Wenceslaus athleta Christi egregius. ex ingenua prosapia Boemie ortus; spretis cunctis transitoriis; in toto corde ad celestia iugiter anelabat. Doctus sacras litteras. indesinenter eas ruminans; pro viribus opere implevit. Dux vero factus; tanquam lucerna super candelabrum positus; undique radios sancte conversacionis et pietatis diffundebat. Humilis in gloria. purus in consciencia. abstinens in deliciis; caritate plenus dei cultum ampliabat. In iudicio iustus et misericors; in oracione sedulus. in adversitate paciens; super miseros et egenos valde compaciens; clericorum honor. solacium afflictorum; gaudium pauperum. pater orphanorum; defensor viduarum. Tempore quadragesime noctibus ecclesias nudis pedibus gemebundus circumvixit; orans pro se et pro populo. nimisque frigoris asperitatem sufferens. usque ad sanguinis de tibiis et plantis effusionem. Tempore eciam vernali agellos suos cum ministro fideli fodiens. triticum in eis seminabat; et in messe latenter metens triturabat; et per singula opera ad farinam perducens. et hostias inde faciens; per ecclesias distribuebat.

Lectio · iia · Tempore vindemie de vineis manibus suis plantatis mustum exprimens; depuratum ecclesiis dabat. Ligna noctibus humeris suis detulit; et ante fores pauperum viduarum et orphanorum latenter deposuit. Debilium et infirmorum curam sollicitus gerebat; nunquam matutinum tardare voluit officium? nunquam aliarum tardus aut negligens fuit executor horarum canonicarum. Ad missam sacerdotibus et clericis astando ministrabat. Pueros gentilium emere solitus erat; et eos per baptismum Christo regenerabat. Cum ad curiam imperatoris postremus omnium principum. vir dei Wenceslaus advenisset; et ob hoc indignati nobiles. nullum sibi locum dare decrevissent? ecce crux aurea in fronte sua resplenduit; et sancti angeli ipsum intrantem conducebant. Quod videns cesar primus omnium illi concitus assurgens locum dedit; et in multis pre omnibus honoravit. Cum autem tempus adesset. ut pro glorioso certamine dominus militem suum coronare vellet in celis; venit ad quoddam convivium a fratre suo. quem adhuc ferox gentilitas detinebat. in dolo invitatus. Quo peracto dum vir dei nocte ad ecclesiam ad laudandum deum. more solito pergeret; idem frater eius velut alter Cain. cum infidelibus in sanctum dei irruit. et procumbentem in limine ecclesie occidit. Cuius et vulnus. quod inflixerat capiti frater eius. cum in translacione corporis eius. omnia alia vulnera sanata essent reperta preter illud. clamorem sanguinis Abel alius declarabat. In translacione similiter ipsius auricula eius. que in occisione sua fuerat amputata. cum esset ad locum proprium applicata. sic unita est; ut nullum vestigium vulneris appareret. cuius sanctam animam mox sancti angeli cum laudibus ad consorcium civium transferunt supernorum.

Lectio · iia · Sanguis vero martiris ibidem fusus per multa tempora abradi non potuit vel abstergi. Cumque sacrum corpus transferretur. et vectores propter nimiam inundacionem aquarum. flumen transire nequirent; ad supplicem invocacionem pii martiris. vehiculum cum sacro corpore et iumentis angelico translatum obsequio viderunt ex alia parte fluminis. unde et ipsi confidenter illesi transierunt. Cum autem prope carcerem. qui erat sub urbe Pragensi. in quo multi in vinculis tenebantur. venissent. terremotus factus est; et carcer resplenduit multa luce. et vincitorum manus et pedes absolvuntur. In ipsa igitur nocte regi Dacie Christus crucifixus apparuit in visione; eique sciscitanti. quis sit et quare crucifixus. respondit. ego sum Christus Ihesus quem tu peccatis tuis crucifixisti. ut igitur peccatorum tuorum remissionem accipias; fac ecclesiam in honorem militis mei Wenceslai. Quod ille gaudens implevit. nam monasterium ordinis beati Benedicti construxit; ditans illud possessionibus et aliis necessariis sufficienter. Multa

quoque. et alia miracula. tam in vita quam post mortem pii martyris Wenceslai in cecis. claudis. et captivis incarceratis. defunctis. et quibuslibet morbis et afflictionibus meritis eiusdem gloriosi martiris dominus. in diversis locis. magnifice operari dignatus est. cui laus et gloria in secula seculorum. Amen.

Officium in missa.

In virtute tua. domine. letabitur iustus. et super salutare tuum; exultabit vehementer. desiderium anime eius tribuisti ei. Psalmus. quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis. posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Gloria.

Oratio. Presta. quesumus omnipotens. ut qui beati Wenceslai martiris tui natalicia colimus; a cunctis malis imminentibus. eius intercessionibus liberemur.

Epistola. Beatus vir qui inventus est. Responsorium. domine prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis. posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. versiculus. vitam peccati et tribuisti ei longitudinem dierum in seculum seculi. alleluia. letabitur iustus in domino. et sperabit in eo. et laudabuntur omnes recti corde.

Evangelium. Si quis vult post me venire.

Offertorium. Posuisti. domine. in capite eius coronam de lapide precioso. vitam peccati a te. et tribuisti ei.

Secreta. Hanc ecclesie oblationem. omnipotens deus. beati Wenceslai martiris tui. quesumus. intercessio tibi reddat acceptam. et nobis eterne salutis obtineat conferri medicinam; per dominum.

Communio. Magna est gloria eius in salutari tuo. gloriam et magnum decorem imposuisti super eum.

Postcommunio. Sumpta mense celestis sacramenta quesumus. omnipotens deus; intercedente beato Wenceslao martire tuo. nos ab omni peccati macula mundent; et maiestati tue faciant semper esse devotos. per dominum nostrum.

Actis additae sunt quatuor litterae Bonifatii VIII; cf. POTTHAST II. n. 24753, 24913, 24941, 24943; et litterae magistri ordinis; cf. app. n. LII.

Suffragia pro mortuis